N°. 496. DE GRONDWET. 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

VRIJDAG 2[illegible] DECEMBER.

UITGEVER-[illegible]ECTEUR,
C. H. SUSAN, Jr. [illegible] 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. [illegible]chooneveld en Zoon, Beurssteeg, [illegible] Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrik[illegible]straat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
Van één tot zes regels. . . . .
Voor elken regel meer. . . . .
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

De jongste debatten in het Engelsche Parlement [illegible] Regering den oorlog tegen Rusland voert, hebben op nieuw een karaktertrek in de publieke zeden der Engelschen doen uitkomen. De meest vaderlandslievende gevoelens weet men er te paren aan de meest mogelijke vrijheid van beoordeeling der daden van de Regering, betrekkelijk de handhaving van de eer en de veiligheid des Vaderlands.

Zij allen, hier te lande, — Ministers zoowel als Kamerleden en Drukpers — die de vrije en vaderlandslievende beoordeeling der oppositie van Regeringshandelingen betrekkelijk buitenlandsche aangelegenheden of het budget van oorlog bij de natie trachten verdacht te maken, als een verraad aan 't vaderland gepleegd, als een gevaarlijk spel met de publieke belangen: zij allen mogen, uit het voorbeeld door onze Engelsche naburen gegeven, leeren, hoe eene *goede zaak* zich laat verdedigen zonder zijne toevlugt te nemen tot onwaardige hulpmiddelen, die de gronden der tegenpartij enkel verdacht maken. Zij mogen er uit leeren, hoe bij niemand in Engeland zelfs het denkbeeld rijst, dat mannen, die de handelingen *der Ministers* meenen te moeten *afkeuren*, daardoor zich zouden kanten *tegen hetgeen de eer en de veiligheid des lands vorderen.* Daar wordt trouwens, *niet* gelijk hier, veroordeeling van *Ministers* gelijk gesteld met een aanval op het *Vaderland*; men weet te onderscheiden. Het *land* wordt niet vereenzelvigd met *personen*; [illegible] zou men niet aarzelen een kabinet te doen vallen, juist *omdat* het Vaderland niet goed gediend wordt door de raadslieden der Kroon. *Hier* wordt, zoodra in de verste verte een schijn van zwarte wolk aan den horizont verschijnt, de meest impopulaire, de meest onbekwame Regering, *quand même*, gehandhaafd, uit vrees voor verwikkelingen, die slechts door het aanblijven van die Regering met den dag dreigender kunnen worden.

Niemand is er, die aan BRIGHT, DISRAËLI of COBDEN mindere vaderlandsliefde toekent dan aan RUSSELL of PALMERSTON. En toch, de eersten schromen niet, om, op een hagchelijk tijdstip, den val van een Ministerie te beproeven, dat, naar hunne meening, de eer en de veiligheid des lands op andere wijs behartigt, dan zij 't noodig keuren. Dáár wordt van de zijde der Regering geene enkele insinuatie beproefd, om de bedoelingen der oppositie verdacht te maken: zij verdedigen slechts *de zaak*, die zij voorstaan, en laten de Natie uitspraak doen.

Het is een verheven schouwspel, ontdaan van die kleingeestige en armzalige tooneelen, die ons parlement ontsieren. Loyaal is er de strijd en loyaal de nederlaag of de overwinning. *Hier* wordt, helaas! de strijd in het open veld ontweken, de overwinning door hinderlagen verzekerd, en niet zelden wordt eene nederlaag tot overwinning *gemarchandeerd*.

Voor zoover de discussiën in de Eerste Kamer bekend zijn, is het niet meer twijfelachtig, wat de uitkomst zal zijn. Hetgeen wij verwachtten, zal gebeuren. Het hoofdbeginsel der Begrooting, de kiem van latere rampen, heeft de overgroote meerderheid ten sterkste *afgekeurd*; nogtans, *alles* zal worden aangenomen.

Waarom niet?

Waarom zou de Tweede Kamer alléén het monopolie bezitten, om in de sectiën zich kordaat te betoonen en in de openbare zittingen het Ministerie te ondersteunen?

Zeer opmerkelijk is nogtans de babylonische verwarring, die het programma van het April-Ministerie, ook in de Eerste Kamer, blijft veroorzaken.

Er zijn leden, die verklaren het Ministerie te ondersteunen, omdat het volgt eene rigting *tegenovergesteld* aan die van het vorig bewind; anderen betuigen daarentegen, dat, juist omdat het Ministerie *in hetzelfde vaarwater* van 't vorig bewind blijft, en eene »*tegenovergestelde rigting*» noodlottig zou zijn, hunne ondersteuning wordt verleend.

Wij kunnen zeer goed begrijpen, hoe veel moeite het den heeren VAN HALL en DONKER moet kosten bij dergelijke spraakverwarring, een ernstigen plooi in 't gezigt te behouden, en hoe pleizierig het een Ministerie moet vallen zóó uit »tegenovergestelde» rigtingen ondersteund te worden.

Het komt ons dan ook voor, dat het nut van ministeriële programma's nu voor goed is bewezen. Alle *onbestemdheid* houdt er door op en men weet, *met wiskundige zekerheid*, waarheen het schip van staat gevoerd wordt?

De *Nederlander* meent, dat onze bewering, »dat »het Ministerie veeleer op het maken van zijn uitersten »wil moest bedacht zijn», *bijkans* (?) kan gebragt worden »onder de rubriek van hetgeen de Franschen ook in den parlementairen krijg *fanfaronades* noemen.»

Maar *de Nederlander* vergeet, gewis onwillekeurig, dat hij ons met die fanfaronade is vóórgegaan.

In No. 1483 werd op de volgende wijs aangetoond, hoe de kabinetsquaestie gevaar liep, in de Tweede Kamer *tegen* het kabinet beslist te worden.

Ook mogen wij niet vergeten, dat er aan den val van het Ministerie weinig gefaald heeft. De *Amsterdamsche courant* ziet dat voorbij; omdat ze, waarschijnlijk bij vergissing, onderstelt, dat het amendement Dommer, [illegible] als een *portefeuille-* en zelfs als eene *kabinets-kwestie* beschouwd werd, den 28 November met *groote* meerderheid ter zijde gesteld is.

Dit is het geval niet.

Tegen 35 zijn er 31 stemmen geweest.

Indien bijvoorbeeld de heeren *van Lijnden*, *van Reede* en *Elout* vòòr het amendement gestemd hadden, zou het met 34 tegen 32 stemmen aangenomen en *de kabinets-kwestie tegen het Kabinet beslist zijn.*

Wij voegen er bij: Ware de heer VAN ZUYLEN niet door een antecedent gebonden en de heer DE MAN (thans overleden) in de Vergadering tegenwoordig geweest, *de meerderheid* vóór het kabinet zou tot het enorme getal van *twee* gereduceerd zijn.

Hadden de heeren SANDER, DIRKS en VAN HEIDEN REINESTEIN *gestemd*, zoo als ze *gesproken* hebben: de *kabinets quaestie* zou met 34 tegen 32 beslist zijn *tegen het kabinet*, ook zonder dat de anti-revolutionaire leden noodig hadden, ook hier van de »eigenaardigheid hunner beginselen» af te wijken.

Wij gelooven dus niet, dat de *fanfaronade* zeer groot is te noemen, wanneer men, met al die omstandigheden voor oogen en *de mogelijkheid* in 't verschiet dat het niet altijd gelukken zal een »halfje» er op die wijs door te slepen, meent »dat het Ministerie *welhaast* op het maken van zijn uitersten wil bedacht mag zijn.»

Zeer vele leden der Eerste Kamer hebben aan het beginsel der tractements-verhooging van gezanten geenszins hunne goedkeuring gegeven. Zij achtten vooral ook de houding der Regering met betrekking tot dit punt afkeurenswaard. Indien de Regering toch de voorgedragen verhooging *noodig keurde*, dan zou zij die, naar het oordeel dezer leden, *moeten handhaven* en daaromtrent in geen vergelijk moeten treden.

Wij gelooven, dat deze bedenking zeer gegrond is: ook zelfs dan, al had niet de heer VAN HALL vroeger als 't kenmerkend onderscheid van *zijn* Ministerie verklaard: »dat, waar het maatregelen geldt, die het »Ministerie begrijpt te moeten voorstellen en verdedigen, »in het belang van het Vaderland, dat Ministerie, zoo »God het kracht geeft, zijne stelling zal weten te »handhaven.»

Wat is het antwoord van den heer VAN HALL op het afkeurend oordeel van de »zeer vele leden» der Eerste Kamer geweest?

Die afkeuring doet der Regering leed. Zij komt haar voor niet gegrond te zijn. Het verkregen resultaat toch heeft *het gemeen overleg* bevorderd en de Regering in staat gesteld om de meest belangrijke der door haar beoogde en billijke verhoogingen van tractementen tot stand te brengen.

De transactie van het »halfje» heeft het *gemeen overleg bevorderd.*

Zou aan *de waarheid* niet meer hulde zijn gedaan, indien geantwoord ware: »De houding des Ministers »van Buitenlandsche Zaken, ten opzigte van »'t halfje,» »was *het eenige middel* om dien Minister en dan nog »met eene werkelijke meerderheid van slechts *ééne* stem, »*zijne portefeuille te doen behouden?*»

Wie zou dan ook durven betwisten, 't geen de heer VAN DAM VAN ISSELT in de zitting der Eerste Kamer van gister beweerde: dat namelijk de heer VAN HALL, »in de Tweede Kamer de Begrooting *vrij van allen* »*transactiegeest*, fiksch verdedigd had?»

Met meer aandrang nog dan ten vorigen jare is de Eerste Kamer teruggekomen op het bezwaar, dat aan haar zoo weinig tijds werd gegund, om de Staatsbegrooting te onderzoeken en te beoordeelen. Ook nu weder moest zij die begrooting stuksgewijs van de Tweede Kamer ontvangen en, daarvan geheel afhankelijk, in overhaaste behandeling nemen. In het verslag wordt een middel tot wegneming van deze moeijelijkheid voorgedragen.

Eenige leden hebben daarom in overweging gegeven, of men niet langs administrativen weg tot de opheffing van deze telken jare terugkeerende moeijelijkheid de noodige maatregelen zoude kunnen nemen. Eene wijziging van den aanvang van het dienstjaar scheen daartoe het meest doeltreffend te kunnen zijn. Wanneer dit, hoe bezwaarlijk de zaak ook aan deze leden zich voordeed met de helft van het grondwettig zitting-jaar der Staten-Generaal beginnen en dus van 1°. Mei des eenen tot ultimo April des anderen jaars loopen kon, dan zou er voor de beide takken der wetgevende magt voldoende ruimte van tijd tot het onderzoek en de behandeling der Staatsbegrooting overblijven; en dan zou *inderdaad* de verklaring kunnen gelden, welke de Regering op het einde van 1850 aan deze Kamer gaf, dat zoo dikwijls de zitting der Kamers op het tijdstip, bij de Grondwet bepaald, zal kunnen geopend worden, dit bezwaar niet zal bestaan.

De Regering, evenwel, ziet in dat middel — en wij gelooven te regt — onoverkomelijke bezwaren.

In den door enkele leden voorgestelden maatregel ziet de Regering evenwel onoverkomelijke bezwaren. Ware een dergelijke maatregel eenvoudig langs den administrativen weg tot stand te brengen, de Regering zou gaarne hare beste pogingen daartoe in het werk stellen. Dit is evenwel het geval niet. Vele wettelijke bepalingen en instructien betreffende de comptabiliteit, van welke het voldoende zal zijn de instructie der Algemeene Rekenkamer en de wet van 8 November 1815 (Stbl. n°. 51) te noemen, staan met een van 1°. Januarij tot ultimo December loopend dienstjaar in onafscheidelijk verband, of hebben het tot grondslag. Niet alleen zouden dus alle zoodanige bepalingen bij de wet moeten worden veranderd, maar zelfs, al kon dit ook zonder gegronde vrees voor verwarring gedurende een aan te nemen tijdperk van overgang worden tot stand gebragt, dan zoude het onmiddellijk gevolg zijn, dat het bijna ondoenlijk werd de begrooting op hetzelfde tijdstip als thans aan te bieden, waardoor de voldoening aan het voorschrift van art. 120 der Grondwet bijna eene onmogelijkheid zoude worden.

In den loop der discussiën, gister gevoerd, werd een tweede denkbeeld aangegeven: namelijk om art. 120 der Grondwet in dien zin te veranderen, dat de jaarlijksche opening van de zitting der Staten-Generaal met eene maand vervroegd zou worden. Zeer juist heeft de Minister van Financiën betoogd, dat de moeijelijkheid daardoor niet zou zijn weggenomen; want dat het reeds *nu* bezwaarlijk is, in verband met de opgaven, waarop eene begrooting moet rusten en die meerendeels slechts na de eerste helft van het dienstjaar kunnen inkomen, om in September met de rijksbegrooting gereed te zijn.

Naar onze meening zoekt men het middel *te ver*, terwijl het ons toeschijnt, bij goeden wil, voor de hand te liggen.

Wanneer, bij de indiening der begrooting, de leden der Tweede Kamer de stukken gedrukt ontvingen en er niet veertien dagen op moesten wachten, zoo als *nu* heeft plaats gehad: men kon onmiddellijk tot het onderzoek in de sectiën overgaan; en wanneer dan, *na* dat onderzoek óf geene vacantie werd genomen (ook minder noodig, omdat alsdan *gerust* wordt, zonder dat er *arbeid* is verrigt) óf die vacantie met *veertien dagen* bekort: men zou, van zelf en zeer eenvoudig, *de maand* hebben uitgewonnen, die voor de Eerste Kamer zoo kostbaar is en nu werkelijk, nutteloos voor ieder, voorbijgaat.

Deze beide middelen geven wij in ernstige overweging, opdat, bij de opening van het aanstaande zittingjaar, daarvan de proef genomen worde; en wij zijn er van overtuigd, dat, wanneer de Regering zorg draagt ('t geen *kan* geschieden), dat de begrootingswetten bij de zamenkomst der Kamer *gedrukt* zijn en de Kamer afstand wil doen van een ontijdige vacantie, of althans van *een gedeelte daarvan*, ook de loop der zaken niet langer voor de Eerste Kamer moeijelijkheden opleveren zal.

In een artikel van de *Arnhemsche Courant*, handelende over de »aangenomen Begrooting«, vinden wij zeer te regt, uit de houding en de positie van het Ministerie bij de discussie van die begrooting aangetoond, dat de kwijnende ziekte, die zijn weinige levenskracht gesloopt heeft, het spoedig ten grave zal doen dalen, indien het niet voor eene spoedige verjonging zorgt. De moeijelijkheid zit echter juist in het verkrijgen van versche krachten; en, is de *Arnhemsche Courant* goed ingelicht, menige poging daartoe zou reeds vruchteloos zijn beproefd. Bovendien kan het Ministerie uit de Kamer geen hulp aanvragen; want dan verzwakt het de reeds nu zoo wankelende kracht van stemmen, waarop het blijft voortkwijnen. Het is op dien grond, dat de *Arnhemsche Courant* de volgende bijzonderheden mededeelt:

Maar op welke wijze, door welke elementen zullen versche krachten kunnen worden verkregen?

Ziedaar het moeijelijke onoplosbare punt. De verlegenheid is zoo groot, dat, naar men beweert, vooreerst is afgezien van het voornemen om den heer Rochussen tot Minister van Marine te benoemen, vermits hij dan, naar den aangenomen regel, zou ophouden lid der Tweede Kamer te zijn, en men vreest in zijne plaats iemand terug te zullen krijgen, die minder gouvernementeel ware. Die ééne stem kan men niet missen bij de vraagstukken, die dadelijk na het reces aan de orde zullen zijn, met name de voorstellen tot afschaffing van belasting. Welligt zal dus het interim van het Ministerie van Marine voortduren tot dat de heer Rochussen daarover zal hebben gestemd; want men blijft verzekeren, dat hij de bedoelde persoon is, die het herstel onzer vloot zal ondernemen. Men voegt er bij, dat de heer Engelen, benoemd tot lid van Gedeputeerde Staten van Friesland, zijn voornemen had te kennen gegeven om met 1 Januarij als lid der Tweede Kamer af te treden; maar dat men, uit vrees van in het district, waar nu laatstelijk de heer Huguenin werd benoemd, een constitutioneel man te zien afvaardigen in zijne plaats, den heer Engelen heeft overgehaald om zijne aftreding nog eenigen tijd te verschuiven, hoe moeijelijk het hem vallen moge tegelijkertijd in het collegie van Gedeputeerde Staten van Friesland en in de Tweede Kamer zitting te hebben.

Met dergelijke kunstmiddelen moet het ministerie zijn leven rekken. Men gevoelt, dat dit zóó niet kan; dat een zoo waggelend bewind, hetwelk geen enkelen steunpilaar kan missen, en geen uitzigt op hulp heeft, spoedig moet vallen.

Intusschen is er, in ons oog, een groot kwaad gesticht. Wij gaan het volgend dienstjaar in met eene begrooting, die zeer stellig nog aanmerkelijk door nadere aanvragen moet worden verhoogd, en die ons op eens terugbrengt tot den toestand van vóór 1848. Alle besparingen van het vorig bewind zijn op eens uitgewischt, en hetzelfde werk, dat zooveel inspanning heeft gekost, zal op nieuw moeten worden aangevangen, als een gunstiger tijd aanbreekt.

Ziedaar de eindelijke vrucht der April-beweging. Een waggelend bewind, levende van kunstmiddelen, onmagtig iets goeds te stichten en alleen in staat om het met zooveel zorg en moeite opgetrokken finantiële gebouw te slopen!

»*Opmerkelijk*,« zegt de *Deventer Courant*, in haar berigt betreffende de rede, waarmede de Hoogleeraar Dr. L. Mulder zijne eerste les aan het Athenaeum te Deventer opende, »opmerkelijk was zijne verklaring, »dat hij den landbouw wetenschappelijk wenschte te zien »drijven, *niet door onderzoekingen te doen in een schei-»kundig laboratorium, om het daar gevondene voor orakel-»taal te verklaren*, en het onmiddellijk in het groote »toe te passen; maar wel, om de *eenvoudige, bruikbare »kennis* der natuur te vereenigen met de *praktische* »uitoefening van den landbouw.«

Opmerkelijk vooral, nadat onderzoekingen van denzelfden aard omtrent de *voedingsmiddelen* der Nederlanders als orakeltaal zijn uitgebazuind, om spoedig daarna weder als *onpraktisch* te worden verworpen.

Gewis te opmerkelijker, naarmate men meer let op den *naam* en de *opleiding* van den geleerde, die de verklaring deed.

Alleropmerkelijkst, om de zucht tot eene meer practische beoefening der wetenschap dan tot het voorstaan van holle theoriën.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Ook heden is er weinig nieuws te vermelden; zoowel op het oorlogs-tooneel als in de diplomatische wereld is alles stil.

De redevoering des Keizers van Frankrijk is het onderwerp, waarmede men zich thans algemeen bezig houdt. De inhoud van dat belangrijk stuk hebben wij onzen lezers gister reeds medegedeeld. Wij hebben tevens vermeld, dat dit stuk in de kamer een zeer gunstigen indruk heeft gemaakt. Men merkt op, dat de keizerlijke allocutie, hoezeer bijzonder krachtig, minder oorlogzuchtig is dan de redevoering der Koningin van Engeland, uitgesproken bij gelegenheid der opening van het parlement. Daarin kwam het woord vrede geene enkele maal voor, terwijl de Keizer zegt: *Indien de vrede in het volgende jaar niet hersteld is, dan hoop ik gelijke dankbetuiging te kunnen rigten aan Oostenrijk en Duitschland, wier vereeniging en voorspoed wij wenschen.* Men ziet dus: indien de Keizer nu al geene hoop op vrede in zijne woorden doet doorschemeren, hij althans de mogelijkheid daarvan niet uitsluit.

De aangehaalde en door ons onderschrapte zinsnede stelt juist het groot verschil daar, tusschen de rede des Keizers van Frankrijk en die der Koningin van Engeland.

Over het algemeen is de Keizerlijke redevoering kalm en waardig. — De Keizer zegt wat hij te zeggen heeft.

En eventuëel heeft dit stuk ter beurze een nadeeligen invloed uitgeoefend en tot daling aanleiding gegeven, hetgeen vooral wordt toegeschreven aan de officiële aankondiging eener op handen zijnde leening. Dit werd echter zoo algemeen voorzien, dat de nadeelige invloed van dit berigt waarlijk verwondering baart.

Men zeide, dat de wet betrekking hebbende op dien belangrijken finantiëlen maatregel, heden reeds in het wetgevend ligchaam zou worden aangeboden.

De paragraaf der redevoering door ons aangewezen, is ook die, waarin wordt aangekondigd, dat het onvermijdelijk is, het tegenwoordig effectief te behouden, en dat zelfs in het volgende jaar eene ligting van 140,000 man zal worden aangevraagd.

Wat het tractaat van 2 December betreft, bepaalt zich de Keizer eeniglijk bij de opmerking, dat dit verbond thans nog defensief luidende, echter welligt spoedig offensief zal zijn.

Hieruit blijkt dus, dat de Keizer zich slechts onder reserve verklaart omtrent de tegenwoordige medewerking van Oostenrijk, hetgeen ook allezins te billijken is.

Behalve deze redevoering is er, wij hebben het reeds gezegd, niets, hoegenaamd niets.

De tweede kamer van Beijeren is verdaagd tot den 21 December, dat is tot na het reces tengevolge van de invallende feestdagen. De kamer heeft alvorens uiteentegaan eene wet verworpen strekkende om burgers het regt van fidei commis toe te kennen, een regt dat thans alleen en uitsluitend door den adel wordt uitgeoefend.

De Wurtemburgsche kamers zijn tot den 30sten Januarij uiteengegaan, na de driejaarlijsche begrooting te hebben aangenomen.

De Spaansche Cortes hebben in hare zitting van den 21 December het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede aangenomen. Vervolgens hadden er eenige beraadslagingen plaats over de wet, waarbij het effectief van het leger voor 1855 op 70,000 man wordt gebragt. Ons is nog onbekend, welke ontvangst dit ontwerp in de Cortes is te beurt gevallen. De commissiën belast met het onderzoek der regeringsvoorstellen zijn het ministerie in het algemeen gunstig gezind.

FRANSCHE POST.

De opening der zittingen van de beide kamers heeft op de gewone wijze op het aangekondigde uur plaats gehad. Er was volstrekt geene verandering gebragt in de orde der plegtigheid, sedert de laatste jaren gevolgd. Wij vernemen eenige bijzonderheden, die niet van belang ontbloot zijn, omtrent het inwendige der Tuilleriën.

Bij het binnenkomen werd ieder dadelijk getroffen door den rijkdom van het Keizerlijk paleis. Daar waren niet soldaten, zoo als men die ziet op de avonden van bals en receptie ten hove, maar aan den ingang van de groote gallerij waren vier gardes geplaatst in groot tenue, die daar geheel gewapend en onweegelijk stonden even als standbeelden van oorlogsgoden.

In de zaal der maarschalken, waar de plegtigheid zou plaats hebben, namen de heeren afgevaardigden de regterzijde en de heeren senateurs de linkerzijde in.

Aan beide zijden van den troon zaten ter regterkant, prins Jerôme, en naast hem prins Lucien, op denzelfden rang, het corps diplomatique; ter linkerzijde van den troon prins Murat, de ministers en onderscheidene hooggeplaatste personen. Aan die zijde waren ook plaatsen, bestemd voor grootkruizen van het legioen van eer, en onder die verschillende uniformen viel vooral in het oog, minder door zijn zwarten rok, die slechts met een groot lint versierd was dan wel door het onverwachte zijner tegenwoordigheid, de graaf Montebello, oud afgezant te Napels ten tijde van Louis Philippe, en minister van marine in het laatste kabinet, dat door de omwenteling van 1848 werd omver geworpen.

Toen de Keizerin in de zaal kwam, stond de geheele vergadering op en ging er een algemeene juichkreet op. De Keizerin nam met Prinses Mathilde en Prinses Essling plaats op de galerij over den Keizer. Gelijke, ja nog luider kreet deed zich hooren toen de Keizer binnentrad.

Het gebulder van het kanon deed zich hooren van het oogenblik af, dat de Keizerin de troonzaal binnentrad, hetgeen de bevolking voor een tweede maal deed denken aan de inneming van Sebastopol.

— Graaf Molé bevindt zich in een zeer ziekelijken toestand.

— Men wil, dat graaf de Broglie den heer Saint-Aulaire zou opvolgen als lid der Academie.

— Gister waren hier allerlei geruchten in omloop omtrent de houding, die Pruissen thans aanneemt, welke mogendheid, naar men wil, zou weigeren het tractaat van 2 December te onderteekenen. Met zekerheid is echter te vermelden, dat de zaken gebleven zijn zoo als zij waren, sedert de Nota van den 7en, waarin de heer Manteuffel heeft gemeld, dat Pruissen, alvorens het tractaat te onderteekenen weten wil welke uitlegging men aan die vier waarborgen geeft.

Tot dusver schijnen de verklaringen van het Weener kabinet bij het Berlijnsche dit laatste niet voldaan te hebben. Het wordt echter tijd om te handelen en niet langer te toeven. De tijd van uitstel zal binnen acht dagen verstreken zijn, en men is thans niet verder gevorderd dan op 4 December. Voor de eerste maal zal Pruissen een beslissenden stap doen. Het zal een beroep doen op de vlaggen, en zich alzoo met een voet op het oorlogstooneel begeven. Het berigt is hier medegedeeld en komt uit eene zeer goede bron.

Men meldt, dat sedert men in Duitschland vernomen heeft, dat de Keizer van Oostenrijk de Russische decoratien niet meer draagt, en het grootkruis van St. Etienne aan Keizer Napoleon geschonken heeft, zulks bij de diplomatie der kleine Duitsche mogendheden nog meer sensatie heeft te weeg gebragt dan het verdrag van 2 December zelf.

— De heer Stewart heeft een werktuig uitgevonden voor het verplanten van boomen, en heeft onlangs ten paleize te Saint-Cloud, in tegenwoordigheid van Z. M. den Keizer, de bewijzen gegeven van de goede werking en doelmatigheid zijner uitvinding. Men heeft thans eene proef met dit werktuig op den openbaren weg genomen.

— Wij zijn in staat gesteld, eenige bijzonderheden mede te deelen omtrent de groote tentoonstelling. Aan den heer Fould is te danken al wat betrekking heeft tot het gebouw; maar de circulaires, zoowel als de correspondentiën met de comités der afdeelingen, gaan den minister van Landbouw en Koophandel aan. Het lid der Keizerlijke commissie, dat zich het meest met de bijzonderheden bezig houdt, is de heer Arlès-Dufour. De groote moeijelijkheid, welke nog overwonnen moet worden, is het plaatsen van al de ingezonden voorwerpen. Men weet, dat ter Londensche tentoonstelling er algemeen over geklaagd werd, dat alles te digt opeengedrongen was, en nogtans was het kristallen paleis veel grooter. Men zegt ook, dat het aantal inzenders wel een derde meer zal zijn. Het is met het oog op die ontoereikende plaatsruimte, dat het bestuur der tentoonstelling aan het gebouw nog eene gallerij zal toevoegen, en daar ook zulks niet toereikende is, zal er waarschijnlijk bovendien nog een geheel nieuw gebouw worden opgerigt.

— De New Yorksche bladen deelen de stukken mede betrekkelijk de zaak met den heer Soulé. Ziet hier de nota, welke een einde aan dit geschil schijnt gemaakt te hebben.

»Mijnheer!

»Ik heb den brief ontvangen, waarmede gij mij den 27 dezer maand vereerdet, en waarin gij mij eenige ophelderingen vraagt omtrent het besluit ten aanzien van den heer Soulé genomen. Ik moet u in de eerste plaats mededeelen hoedanig de zaken zich hebben toegedragen.

»De minister van binnenlandsche zaken had instructien gegeven, dat het den heer Soulé niet geoorloofd zou zijn in Frankrijk te komen buiten voorkennis van de Keizerlijke regering. De instructien van den heer Billault zijn door den commissaris van policie strikt opgevolgd en op de meest gepaste wijze uitgevoerd.

»Dientengevolge heeft die ambtenaar den heer Soulé niet uitgenoodigd om zich op nieuw naar Engeland in te schepen. Hij liet het hem volkomen vrij om te Calais te blijven tot dat er nadere orders uit Parijs zouden zijn ontvangen, welke hij onmiddellijk zou aanvragen. Het geldt hier slechts de vraag om geduldig een of meer dagen af te wachten; maar de heer Soulé gaf er de voorkeur aan om onmiddellijk naar Engeland terug te keeren na gezegd te hebben, dat hij van de Fransche regering volstrekt geene gunstige beschikking verwachtte, en zulks hem bovendien ook onverschillig was.

»De minister van binnenlandsche zaken zond niettemin bepaalde instructien naar Calais door middel van den telegraaf, en ik geloof, dat het raadzaam is ze hier mede te deelen: »Indien de heer Soulé zich aanmeldt met het doel om in Frankrijk te komen, geef hem dan te verstaan, dat de Keizerlijke regering hem het verblijf aldaar niet toestaat; maar, dat zij zich er niet tegen verzetten zal, wanneer hij Frankrijk doortrekken wil, om zich naar Spanje te begeven, en biedt hem aan zijn paspoort tot dit einde te viseren.

»Gij ziet dus, Mijnheer, dat de Keizerlijke regering niet getracht heeft, gelijk gij geloofdet, een afgezant der Vereenigde Staten te beletten door Frankrijk te trekken, om zich naar zijn post te begeven en de taak te volbrengen, welke hem door zijne regering was opgedragen; maar er is een onderscheid tusschen dat enkel doortrekken en het verblijf van een persoon wiens antecedenten (ik zeg het met leedwezen) de aandacht getrokken hebben der autoriteiten, wier taak het is voor de openbare orde te waken; en het is de pligt van den minister van binnenlandsche zaken dit onderscheid te appreciëren. Indien de heer Soulé zich onmiddellijk naar Madrid had begeven, dan zou de weg over Frankrijk voor hem opengestaan hebben.

»Indien zijn verlangen was om in Parijs te komen met het doel, zich daar te vestigen, zoo kon hem daartoe de bevoegdheid niet worden ontzegd, het was dus noodig zich te vergewissen omtrent zijne bedoelingen en hij zelf was ee

de oorzaak van, dat niet aldus gehandeld kon worden.

«Onze wetten zijn ten aanzien van vreemdelingen duidelijk, de Minister van binnenlandsche zaken beveelt de strenge uitvoering harer bepalingen, wanneer hem aangewezen wordt dat daartoe aanleiding bestaat.

«De hoedanigheid van vreemdeling stelde den heer Soulé onder het bereik van den maatregel, waarvan sprake is; alles wat er te doen overig bleef was, dien maatregel in overeenstemming te brengen met het karakter, waarmede hij bekleed is. En gij zult moeten bekennen, Mijnheer, dat dit de door ons gevolgde gedragslijn was en dat de regering der Vereenigde Staten, waarmede de Fr. regering van ganscher harte betrekkingen van achting en vriendschap wil onderhouden, door dien maatregel geenzins getroffen werd in den persoon van een zijner vertegenwoordigers.

«Den ministers der Vereenigde Staten, staat het, ik herhaal het, vrij, Frankrijk door te trekken.

«De heer Soulé, die bij den Keizer geene zending had te volbrengen, en die overeenkomstig de algemeen aangenomen en erkende beginselen, uithoofde van zijn oorsprong van eene bijzondere toestemming moest zijn voorzien, om in zijn eigenlijk vaderland, zijn aangenomen vaderland te vertegenwoordigen — de heer Soulé valt als eenvoudig burger onder het bereik der algemeene wet, die op hem is toegepast, en hij kon geen uitzondering ten zijne gunste eischen.

«Ontvang, mijnheer, de verzekering van de hoogachting, waarmede ik de eer heb te zijn, enz.

«Drouyn de Lhuys.»

— Men schrijft uit Marseille:

De stoomboot *Lougsor*, den 10den uit Constantinopel vertrokken, is nog niet aangekomen. Den 23sten bevond zij zich te Malta.

Er zijn niettemin berigten uit Constantinopel tot den 16en te Malta ontvangen, door de *Steamer Juna*.

700 Russen zijn, naar men zegt, buiten het gevecht gesteld, dat den 12en plaats had. Men herhaalde, dat de Russische versterkingen van het leger aan den Donau bestemd zijn om tegen Perekop te opereren.

Van 13 tot 20 December zijn er 8,000 man troepen, zoowel Engelsche als Fransche, te Malta aangekomen, om zich naar de Krim te begeven. De *Royal Albert* was den 15en te Constantinopel in het gezigt, hebbende 1500 Engelsche soldaten aan boord.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN DONDERDAG, 21 DECEMBER.

In deze zitting werden aangevangen de beraadslagingen over Hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor 1855. (Buitenlandsche Zaken).

De heer v. RIJCKEVORSEL herinnert, dat hij bij de discussie over het jongste wetsontwerp tot wijziging van het Tarief den wensch had geuit, dat onze consuls met die wet niet alleen, maar ook met haren geest tijdig zouden worden bekend gemaakt. De Min. v. Buitenl. Zaken was bij die gelegenheid in de Vergadering niet tegenwoordig; maar de Min. van Finantien had den spreker destijds de verzekering gegeven, dat hij dien wensch zou overbrengen, en voor zoo ver hem (Minister) zelf betrof, zou bevorderen. Spr. vleide zich nu, dat die consuls in tijds met een en ander bekend zouden zijn gemaakt, en hij uitte tevens den wensch, dat in het licht zou worden gesteld de milde geest onzer commerciële en scheepvaart-wetgeving.

Tot zijn leedwezen heeft hij echter uit Havre een brief ontvangen, waaruit blijkt, dat men omtrent de zaak eerst op aanvrage eenige instructien heeft bekomen. Mag hij nu den Minister van Buitenlandsche Zaken vragen of aan de consuls in andere rijken bereids dezelfde instructien zijn gegeven, dan wel of zij er ook naar hebben moeten vragen? En hij acht zich verpligt thans op nieuw den wensch te herhalen om onze consuls opmerkzaam te maken op den milden geest van onze commerciële wetgeving. Hij betreurt voorts de vertraging, welke het traktaat met de Dominicaansche republiek (reeds in November 1853 gesloten) heeft ondergaan, en merkt op, dat wij daardoor verstoken worden van de voordeelen, die andere natien reeds genieten in de betaling van mindere regten.

De heer d'ALBLAING v. GIESENBURG, behoorde tot hen, die meenden, dat een tractement van *f* 6000 voor de buitenlandsche gezanten veel te gering is in verhouding met de behoeften en met de betrekking, die zij bekleeden; en hij ontwikkelt nader de gronden voor het toekennen eener hoogere wedde. Hij wijdt ook uit over den verdienstelijken Fagel, die na zooveel jaren dienst slechts *f* 2600 pensioen heeft bekomen, terwijl er nog geene poging is gedaan, om dien geachten staatsman eenig blijk van hoogachting te geven.

De heer v. NISPEN v. PANNERDEN, is voornemens aan de meeste hoofdstukken der staatsbegrooting zijne goedkeurende stem te verleenen. Zoo hij nu ook hoofdstuk III goedkeurt, dan wil hij daardoor echter nu niet geacht worden eene verhoogde bezoldiging aan de hooge staatsambtenaren in bijzonder aan onze gezanten goed te keuren. Zoolang onze staatsschuld zoo hoog is, kan hij tot geene verhoogingen medewerken.

De heer LOTSY verschilt van de beide vorige sprekers. Hij is noch voor eene algemeene verhooging van tractementen; noch geloofthij, dat deze in den regel te hoog zijn.

Zijn gevoelen is: 1o. dat de voorgestelde verhoogingen in het algemeen ondoelmatig zijn; en 2o. dat zij strijdig zijn met eene goede *binnenlandsche* politiek. Hetgeen thans voorgedragen is kan inderdaad niet voldoende zijn als slechts opleverende een verschil van 5 of hoogstens 10 pCt.; en dit kan waarlijk het doel niet doen bereiken, dat men zich voorstelt.

Hij acht nu in het algemeen eene verhooging strijdig met eene goede binnenlandsche politiek, omdat zij aan de tegenstanders van het Ministerie en aan hen, die zoozeer voor het lot der mindere klasse ijveren, een schoonschijnend wapen tegen dat Ministerie in handen geeft. Maar de buitenlandsche politiek, door den heer VAN HALL gevolgd, kan allezins zijne hartelijke toestemming en goedkeuring verwerven. Hij is het met de Regering volkomen eens, dat eene strikte en eerlijke onzijdigheid ons het beste voegt. Hij waarschuwt echter de Regering tegen eene verklaring van sympathie, hetgeen God verhoede, maar indien er ooit sprake kon zijn van sympathie, dan wenscht hij, dat die niet geleid worde door zoogenaamde constitutionnele beginselen en hersenschimmige denkbeelden van Westersche beschaving, of door afkeerigheid van Keizerlijke autocratie.

Maar dan wenscht hij, dat de regering alleen de vraag naar regtvaardigheid en nationale eer in de schaal zal leggen, en dat die vraag zelfs boven nationaal belang zal mogen gelden.

De heer VAN DAM VAN ISSELT herinnert, dat men telkens aan de Regering heeft opgedragen de zorg voor het benoemen van kundige, waardige en talentvolle diplomaten, maar men voegde er steeds bij geen geld; men zeide: goed en goedkoop. Dit spreekwoord is echter bedriegelijk, als gij een waardig man hebt, bezoldig hem dan goed. Hij bestrijdt nu de denkbeelden van de tegenstanders der verhooging en wijst dienaangaande zoowel op het belang van den handel als op dat van eene waardige vertegenwoordiging van ons land in den vreemde. Door den heer Lotsij was, met het oog op de binnenlandsche politiek een tractements-verhooging afgekeurd, omdat deze aan de vijanden van het Ministerie een wapen in de hand zou geven. Spr. kan met die conclusie niet instemmen. Zou men dan willen, dat een Minister, als hij overtuigd was regt te doen, zich zou laten afschrikken door hetgeen zijne vijanden zeggen? Dit kan men toch niet bedoelen. Volgens het genoemde lid zelf heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken een flinken, open, ronden weg betreden, die de sympathie van ieder eerlijk man verdient. Spr. deelt dit volkomen, omdat hij weet, dat de Minister zich tot rigtsnoer neemt: doe wel en zie *niet om*.

De heer SASSEN ontwikkelt nader de meening, dat de verhooging van de tractementen der gezanten ondoelmatig is. Men brengt bij de duurte der levensmiddelen enz. in het buitenland. Maar ditzelfde geval doet zich ook in Nederland voor. Waarom dan alleen voor de hooge ambtenaren in den vreemde eene hoogere bezoldiging voorgedragen? Is de vaderlandsliefde dan zoo uitgedoofd, dat men in den vreemde niet eenige opoffering over heeft, zoo hier al van opoffering sprake is? En bovendien, de som is nu toch gehalveerd. Hij wijst ook op de vermindering van *f* 6000 tafelgeld voor den Minister. Is dat departement nu met minder doorzigt, met minder ijver of talent beheerd? Hij beweert het tegendeel. In antwoord op hetgeen gisteren door den Minister van Finantien is in het midden gebragt, zegt hij, dat hij gaarne zou toestemmen eene vermeerdering van tractement voor de karig bezoldigde ambtenaren, vooral ook, wanneer dit kan vergezeld gaan van eene vermindering van lasten der mindere klasse. Niet uit wantrouwen tegen het Ministerie, maar om redenen uit de begrooting zelve geput, zal bij tegen het hoofdstuk stemmen.

De heer V. D. LEK DE CLERQ vat alleen het woord op, naar aanleiding der opmerking van den heer Lotsy, dat zij, die de verhooging bestrijden, daardoor ook de binnenlandsche politiek der Ministers bestreden. Spr. nu bestrijdt geenszins de binnenlandsche politiek van het Ministrie, en heeft reeds gisteren gezegd, dat de personen hem geheel onverschillig zijn, maar dat hij alleen ziet op de daden van dit Ministerie in sommige gevallen uitgegaan.

De heer CREMERS neemt mede het woord op, naar aanleiding van het opgemerkte door den heer Lotsy omtrent de buitenlandsche politiek en zijne gezegden daaromtrent namelijk, dat, als wij sympathie openbaren, wij dan geleid moeten worden door regtvaardigheid, door nationale eer en nationaal belang, ofschoon dat lid het laatste beneden de nationale eer had gesteld. Wat de beweerde regtvaardigheid betreft, daaromtrent is Spr. het met den heer Lotsy volkomen eens. Maar wat de nationale eer aangaat, dit is voor geheel verschillende opvatting vatbaar. Er heerschen soms hersenschimmige denkbeelden van eer. Hij gelooft echter dat het nationaal belang alles moet overtreffen. Met betrekking tot de door den heer Lotsy verkozen sympathie, wil Spr. alleen opmerken, dat ons nationaal belang niet medebrengt, dat de westersche denkbeelden beneden die van het oosten of van het noorden worden geschat.

De heer REGOUT zet, met het oog op de tegenwoordige omstandigheden, het nut eener goede en goedbezoldigde vertegenwoordiging in het buitenland uiteen als zijnde zoowel in het belang van de politiek als van den handel. Nu acht hij de verhooging een gevolg van de buitenlandsche omstandigheden, maar in meer rustige tijden wil hij de nu aangevraagde verhooging niet als een antecedent hebben aangemerkt.

De heer v. WESSEM, schoon niet gezind om het Hoofdstuk III af te stemmen, uit hoofde van de *f* 6000 bij transactie er nu opgebragt, wil nogtans het uitgetrokken bedrag niet als band voor het vervolg hebben beschouwd.

De *Minister van Buitenlandsche Zaken*, na in zijne inleiding te hebben te kennen gegeven, dat de verhooging is voorgedragen, in het vertrouwen, dat de Natie het zal goedkeuren, wanneer de Regering eene verhooging van uitgaven noodig en pligtmatig acht, — gaat daarna over tot verdediging der voorgestelde geringe verhooging. Hij treedt daartoe: 1°. in eene vergelijking met vroegere begrootingen; 2o. in die van andere Staten; en 3o. vestigt hij de aandacht op de pligten der diplomaten in het algemeen, en den toestand van onze diplomaten in het bijzonder. Wat het eerste punt betreft, blijkt uit zijne cijfers, dat de begrooting van dit hoofdstuk voor 1855 nog *f* 40,000 beneden het bedrag van 1849 is. Wat het tweede betreft, merkte Z. Exc. op, dat deze raming is beneden die van alle andere natien, zelfs van die, wier finantiële toestand minder gunstig is dan de onze.

In de derde plaats betoogt de Minister, dat de diplomaten omgang moeten kunnen hebben met het corps diplomatique in andere landen. Zij moeten daartoe in den regel geld bij leggen, niettegenstaande alle vroegere opofferingen voor studien enz. Hij staat stil bij de kosten, daaraan verbonden en de weinige vooruitzigten, die er voor de Nederlandsche diplomaten bestaan. Van daar, dat zich bij de examina voor de diplomatie schier geene candidaten meer aanmelden. Hij kan echter niet instemmen met den heer Lotsy, dat de voorgestelde verhooging te gering is, om iets te beteekenen; want de verhooging loopt eigenlijk over de representatie-kosten en niet over het eigenlijk tractement; en uit dat oogpunt is die verhooging niet zoo gering; want hier moet de Minister de belangen der schatkist verdedigen. Wat aangaat de vergelijking der hooge ambtenaren in ons land, die te laag bezoldigd worden.

Z.Exc. erkent dit gereedelijk, maar hij voegt er de opmerking bij, dat de ambtenaren hier te lande in hunnen kring kunnen blijven, hetgeen met de diplomaten niet het geval is. Aan de vaderlandsliefde onzer diplomaten is overigens niet te twijfelen, maar men mag van die vaderlandsliefde niet te veel vergen. De Minister treedt wijders in eene uiteenzetting der geschiedenis van het amendement, in de Tweede Kamer op dit hoofdstuk voorgesteld en aangenomen, hetwelk hij kon toelaten, omdat hij, in verband met de aangewende besparingen, grootelijks verkreeg wat hij meende dat noodig was. De hulde, door den heer d'Ablaing van Giesenburg aan den heer Fagel toegebragt, — de Minister onderschrijft gaarne alles wat daaromtrent is gezegd; maar het is niet juist dat de Regering geen bewijs van dankbaarheid aan dien achtenswaardigen staatsman zou hebben gegeven. Z. M. en de Regering hebben alles gedaan om daarvan te doen blijken, maar er bestond geen aanleiding om de pensioenwet te veranderen.

Eindelijk gaat de Minister over tot beantwoording van den heer van Rijckevorsel. Aan de toezegging door den Minister van Financien bij de beraadslaging over het wetsontwerp tot wijziging van het tarief gedaan, is uitvoering gegeven. De Regering heeft dadelijk de veranderingen in dat tarief aan de consuls medegedeeld. De bijgebragte omstandigheid, betrekkelijk den consul te Hâvre, is juist; maar het betrof slechts eene kleine bijzonderheid der wet, waaromtrent twijfel bestond, en waaraan dadelijk is beantwoord.

Hij moet evenwel in het algemeen opmerken, dat hetgeen de heer van Rijckevorsel wil, in andere landen door de kooplieden zelve wordt gedaan, en dat de Regeringen aldaar zich alleen bepalen met de veranderingen in de wetgeving ter kennis van de agenten te brengen. Wat ten slotte aanbelangt de vertraging in de uitvoering van het tractaat met de Dominicaansche republiek, de Reg. betreurt die vertraging; maar zij wil liever geen tractaat, dan een, hetwelk afkeuring zou verdienen, en wel het eerst van den geachten Spr. uit Rotterdam.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt hoofdstuk III in stemming gebragt en met 28 tegen 2 stemmen *aangenomen*. *Tegen* de heeren Sassen en van der Lek de Clercq.

Alsnu zijn aan de orde de beraadslagingen over hoofdstuk IV der Begrooting (Justitie). De discussiën zijn niet van gewigt: zij loopen *over* de wet op de regterlijke organisatie, op de uitbreiding van de maréchaussées en over het *niet* toestaan door de Tweede Kamer van de toegekende verhooging der bezoldiging van den secretaris-generaal van Justitie. Het wetsontwerp is AANGENOMEN met algemeene stemmen.

De discussiën over het Hoofdstuk V (Binnenlandsche Zaken) zijn daarna aangevangen, zonder eenig belang op te leveren en zullen morgen ten 11 ure worden voortgezet.

VERBETERING.

De heer de Vos van Steenwijk verzoekt ons het verslag te rectifiëren, dat wij van het door hem, gister, in de Eerste Kamer gesprokene hebben medegedeeld, omdat dit verslag het gesprokene verkeerd heeft opgegeven.

Wij voldoen gaarne aan dit verzoek, daar het ons bij onderzoek is gebleken, dat door het wegvallen van het woordje «*niet*» juist het tegendeel is *gezegd*, wat door den heer de Vos van Steenwijk verklaard is. Die heer heeft dan gezegd:

«Ik keur de rigting goed, welke dit Ministerie aan de »naleving der Grondwet geeft, omdat het *niet* is in tegen»overstelling van het vorig ministerie. Juist omdat het Minis»terie geene tegenovergestelde rigting volgt, ondersteun ik »het, enz.»

's Gravenhage, 28 December.

Bij Koninklijk besluit van 25 Dec. jl. n°. 40, worden aangewezen de perceelen, die moeten worden onteigend in de nabijheid van Breda en binnen den verboden kring dier vesting voor

den aanleg van den zijtak van den Nederlandsch-Belgischen spoorweg tusschen Rosendaal en Breda, welke onteigening in het algemeen belang, krachtens de wet van 10 April 1854 (Stbl. n°. 32), wordt gevorderd.

Bij Koninklijk besluit van 25 Dec. worden de algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der Oost-Indische remises in goederen en geld, en het gebruik van die remises gemaakt gedurende het jaar 1853, benevens de eerste suppletoire rekening van het jaar 1852, goedgekeurd zoodanig als die rekeningen zijn geheel t aan het tegenwoordig besluit, en wordt de Staatscommissie, benoemd bij besluit van 2 October 1854, ontbonden, onder dankzegging van den door haar verrigten arbeid.

Z. M. heeft de benoeming van den burgemeester van Aalsmeer, mr. J. Tak, tot secretaris dier gemeente, bekrachtigd. Voorts heeft Z. M. 1°. aan H. Zeper, op verzoek, eervol ontslag verleend als kapit. bij de schutterij te Leeuwarden, met vergunning om de uniform der schutterij, met de onderscheidingsteekenen aan zijnen rang van kapitein verbonden, voortdurend te blijven dragen; 2°. bij de schutterij te Leeuwarden benoemd tot kapit. J. H. Haverschmidt, tot 1sten luit. B. Adema, tot 2den luit. N. B. Vos.

Z. M. heeft aan J. Vlug, op verzoek, eervol ontslag verleend als burgem. van Breukelen Neyenrode, Breukelen St. Pieters, Ruwiel, Tienhoven en Portengen, en in zijne plaats benoemd jhr. mr. J. P. A. L. Ram.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Staphorst, den heer A. M. van Kessel; het kantoor der in- en uitgaande regten en accijnsen te Zierikzee, op den voet van één kantoor vereenigd met dat voor de directe belastingen aldaar; zijnde tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen en entreposeur te Zierikzee, benoemd de heer S. H. W. Verdooren, thans ontvanger der directe belastingen aldaar, en den heer H. C. van Setten, essaijeur bij het hoofdbestuur van het muntwezen en leeraar in de essaikunde om, gedurende 1855, in geval van afwezendheid van een der leden van het Munt-collegie en bij de behandeling der onderwerpen vermeld in artt. 3, 7 en 10 der wet van 1 Junij 1850 (Stbl. n°. 25), de plaats van den afwezende te vervullen.

* De Hoofd-commissie tot oprigting van het standbeeld, ter nagedachtenis van wijlen Z. M. Koning Willem II, de rekening en verantwoording der ontvangsten en uitgaven ten behoeve van gemeld gedenkteeken opgenomen en gesloten hebbende, heeft de eer ter algemeene kennis te brengen:

1o. dat de *ontvangsten* hebben bedragen: *a.* van de sub-commissien in Nederland *f* 13.634.81½; *b.* van die, in de Oost- en West-Indische bezittingen *f* 10.369.36; *c.* van de verschillende gemeente-besturen, *f* 5,031.31½; *d.* van de verschillende staven en korpsen der landmagt *f* 3.572 22; *e.* van de zeemagt; *f* 420.03; *f.* van diversen *f* 2,105.70; *g.* de verschenen interessen op aangekochte en later ingewisselde schatkistbiljetten *f* 2,033.44. — Totaal der ontvangsten *f* 37.166.98.

2o. dat de *uitgaven* hebben bedragen: *a.* aan registers, papier, briefporten, kosten bij den ontvangst van gelden, zegels, schrijf- en drukloonen *f* 389.96½; *b.* aan advertentie-kosten *f* 105.65½; *c.* aan premien voor modellen, transport- en reiskosten *f* 494 87; *d.* aan kosten gevallen bij de oprigting van het standbeeld, alsmede voor geleverde zilveren en bronzen medailles *f* 3,055.74; *e.* aan idem, bij de onthuldiging *f* 259; *f.* aan den vervaardiger van het monument, het gieten der beelden daaronder begrepen *f* 32,087.46½; *g.* aan den vervaardiger van den stoep om het monument *f* 774.18½. — Totaal der uitgaven *f* 37,166.88.

3o. dat van gemelde rekening en verantwoording inzage kan worden bekomen ten huize van den secretaris der hoofd-commissie, gedurende de eerste drie maanden van het jaar 1855, des Maandags en des Vrijdags van elke week, des avonds van 5 tot 7 uren.

* Het *Weekblad van het Regt* meldt, dat ook in het vonnis der Arrond-Regtbank te Haarlem, in zake Jhr. M. Salvador en S. Fongers, niet zal worden berust.

In de gister gehouden zitting van den gemeenteraad is o. a. 1o. ingekomen eene resolutie van Ged. Staten, waarbij tengevolge van het verschil over de uitlegging van artt. 59 en 60 der Armenwet te geven, de begrooting voor 1855 is teruggezonden. Is besloten te persisteren bij het vroeger genomen besluit, en zich ter voorziening bij adres te wenden tot Z. M. den Koning; 2o. is beraadslaagd over het te bepalen maximum voor de bedeeling der algemeene of gemeentelijke armen, ingevolge art. 25 der wet van 28 Junij 1854 (Stbl. no. 100), en is, na langdurige beraadslagingen, het voorstel tot bepaling van het maximum aangenomen, met eenparigheid van stemmen op éene na, die van den heer Eijssel. — De behandeling der verdere nog aanhangige punten is wegens het vergevorderde uur tot de volgende vergadering uitgesteld.

De *Indépendance Belge* van 18 Dec. ll. behelst een verslag van de openbare jaarlijksche zitting van de Koninklijke Academie van Belgie, op den vorigen dag gehouden; waarin o. a. voorkomt een verslag van de *Commission pour la publication des anciens monuments de la littérature flamande*. In dat verslag wordt eene klagt geuit tegen het Nederl. Gouvernement, hetwelk de mededeeling van twee handschriften bemoeijelijkt. Dienaangaande wordt in het verslag gewezen op de bereidwilligheid, waarmede in Belgie steeds wordt te gemoet gekomen aan de begeerte van Nederlandsche geleerden. Dit laatste beamende, meenen wij eenige opheldering te moeten geven aangaande het door de Commission aangegeven feit, waardoor men in den waan zou geraken, dat van onze zijde te kort zou gedaan worden aan eene internationale beleefdheid, ja, aan een pligt jegens onze letterkunde. Wij meenen, dat in den laatsten tijd drie handschriften uit Belgie aan de Nederlandsche Regering zijn aangevraagd. Het eene: *Histoire des Pays-Bas depuis 1477 jusqu'en* 1492. moet dadelijk aan de betrokken autoriteit overgemaakt zijn en daar nog berusten. Het tweede en derde (en hieromtrent geldt de klagt) zijn *Maelant's Rijmbijbel* en *der Natuere bloeme*, welke niet zijn gezonden en wel, het eerste, omdat de heer Vermeulen, Archivarius van de prov. Utrecht, sedert vele jaren de uitgaaf van dat dichtwerk voorbereidt en thans op het punt is het ter perse te leggen; men heeft gemeend, dien geleerde dat handschrift niet te moeten ontnemen, voor dat zijne uitgave het licht heeft gezien, iets dat men weldra mag te gemoet zien.

Dit was ook het oordeel van prof. David een der leden van genoemde commissie, toen deze op het laatste taalkundig congres te Utrecht, met den heer Vermeulen daarover heeft gehandeld. Het handschrift der *Natuere bloeme*, moet vooreerst niet gezonden zijn, omdat door de Maatschappij der Nederlandsche letterkunde eene uitgaaf daarvan was aangekondigd; toen het later bleek, dat dit voornemen niet zou worden ten uitvoer gelegd, schijnt men te zijn teruggedeinsd voor de verantwoordelijkheid, om zulk en prachtig handschrift (deze codex is wezenlijk zeer schoon, en met miniaturen versierd) naar het buitenland te verzenden. *(A. K. en L. B.)*

Door het Departement van Kolonien zijn medegedeeld de navolgende opgaven:

A. OPGAVE *van de verschillende op* Java *uit den oogst van* 1854 *reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, onder ultimo September* 1854.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij.	pikols	771,965	221,297	993,262
Suiker 1). . .	id.	397,271	462 820	860,091
Indigo	Amsterd. ponden	502,745	129,198	631,943
Thee	id.	910.038	252 980	1,163,018
Kaneel	id.	101,057	80,753	181,810
Cochenille 2).	id.	24,993	48.682	73,675
Peper.	id.	85,000	140,625	225,625
Tabak 3). . .	pikols	»	800	800

1) Bovendien blijft vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (met uitzondering van de productie van éene fabriek in de residentie *Rembang*, waarvan het bedrag nog niet bekend is) eene hoeveelheid van 487.011 pikols.

2) De vermoedelijke hoeveelheid, welke bovendien ter beschikking van de fabrikanten blijft, beloopt 36,325 ponden.

3) Onder deze cijfers is niet begrepen de productie van de residentie *Soerabaija*, waarvan het bedrag nog onbekend is.

Bovendien blijft vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (insgelijks met uitzondering van die in de residentie *Socrabaija*) eene hoeveelheid van 19,243 pikols.

B. OPGAVE *der producten voor particuliere rekening op* Java *geteelt uit den oogst van* 1854, *onder ultimo September* 1854.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij 1) . . .	pikols	62,834	14.787	77.621
Suiker 2). . .	id.	173.934	97,752	271,686
Indigo	Amsterd. ponden	250,710	77,706	328,416
Kaneel	id.	22.000	8,000	30.000
Cochenille 3).	id.	24,170	52 500	76 670
Tabak 4). . .	pikols	•	19,243	19,243

1) Onder deze cijfers is *niet* begrepen de productie van de residentie *Passoeroean*, en het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentie *Socrakarta*, zijnde het bedrag van een en ander nog onbekend.

2) Onder deze cijfers is *niet* begrepen de productie van de residentie *Pussoerocan*, waarvan het bedrag nog onbekend is; noch ook de 487,011 pikols vermeld op staat A.

3) Zie staat A.

4) Als voren.

Uit Meppel wordt gemeld, dat reeds in Maart jl. door het aldaar gevestigde departement der maatschappij tot Nut van 't Algemeen op voorstel van een der leden, besloten is, eene reddingsboot te doen bouwen, bestemd om de schepelingen te redden, die zich op de Zuiderzee, wegens storm, ijsgangen enz. in gevaar bevinden. Dat dientengevolge ook werkelijk zoodanige boot, welke bij den scheepsbouwmeester Broek te Meppel gebouwd is en in alle opzigten aan de verwachting voldoet, naar Vollenhove is overgebragt, en daar tot het gemelde einde is geplaatst.

Per Telegraaf.

Weenen, 27 December. Volgens alhier ontvangen berigten is er aan het Russische leger eene ukase bekend gemaakt, waarin het plegen van wreedheden en mishandeling van gewonden op het slagveld na den strijd, uitdrukkelijk wordt verboden, op straffe des doods.

Weenen, 28 Dec. Volgens tijdingen uit Sebastopol van 14 dezer, was prins Mentchikoff ongesteld en door den generaal Osten-Sacken vervangen. Men beweert dat Omar-pacha afgezet is. Het weder is vriezend geworden.

Parijs, 28 Dec. Het ontwerp der nieuwe leening, ten bedrage van 300 mill. fr. bij wijze van nationale inschrijving, is gisteren avond aan de wetgevende vergadering aangeboden.

Door de verschillende bureaux is onmiddellijk eene commissie benoemd, om het ontwerp te onderzoeken.

— De *Moniteur* deelt eene depeche uit Balaklava mede van 19 dezer, waaruit blijkt, dat de staat van zaken bij uitstek gunstig verdient genoemd te worden: de vertraging die het beleg ondervond, was onvermijdelijk. Er waren 1100 Franschen aangekomen. De Turken van Varna begonnen aan te komen.

Madrid. 27 Dec. De Koningin heeft aan de nationale militie vaandels uitgereikt.

Advertentien.

De Heer G. WASMAN, te Winschoten, is zoo vriendelijk geweest ons mede te deelen, dat de vrouw van een Timmerman, in Oude Beerta, door de REVALENTA van de Tering genezen is. Zij moet zeer erg geweest zijn, daar de Doctoren in Beerta en Winschoten beiden haar opgegeven hadden.

De Revalenta is geen medicament maar een voedsel. Een ontbijt, tusschenuurtje of avondeten van Revalenta is niet duurder dan van ander voedsel. Het is een smakelijk, voedend en krachtgevend meel, dat ligt verteert, nooit verzuurt en bijzonder gunstig op de spijsvertering werkt.

Zij geneest alle ziekten die uit slechte spijsvertering ontstaan; er zijn dus geene waartegen zij niet met hoop op goed gevolg kan gebruikt worden.

De prijs is $87\frac{1}{2}$ Ct., *f* 2.—, *f* 3.50, *f* 8.—, *f* 16.—, per bus in het VERKOOPHUIS en de bekende Depôts.

(723)

225ste Nederlandsche Staats-Loterij.

2e LIJST. 2e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 16735 *f* 20,000; No. 975 *f* 5000; No. 11652 *f* 2500; No. 76 en 5159 *f* 1250; No. 16309, 15299, 15014, 18075, 4276 en 19595 ieder *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 28 December 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned.W.Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$59\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$			
Dito Certificat.	3	$70\frac{13}{16}$	*Hope*1798/1816	5	100
Dito Dito.	4	$89\frac{1}{2}$	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening	4		Cert.1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	87	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	$74\frac{3}{8}$
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{3}{8}$	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito	6	56
Obligatien	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	$18\frac{3}{16}$ $\frac{1}{4}$	Obligatiën	4	$65\frac{5}{8}$
Dito Buitenl.	3				
D° Binnenl.s/m.	3	$32\frac{13}{16}$ $\frac{15}{16}$ $\frac{7}{8}$	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		$5\frac{1}{8}$ $\frac{3}{16}$	Metaliek	5	$62\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$
Amort. Schuld.		$4\frac{3}{8}$	Dito bet. Amst.	5	$72\frac{1}{8}$ $\frac{5}{8}$
Portugal.			Dito lett. B.	5	$65\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$
Londen nieuwe.	5	$36\frac{15}{16}$ 37	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$81\frac{7}{8}$
D° oij uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$31\frac{7}{8}$

Mexic., te Lond. 3 pct. $18\frac{15}{16}$, $19\frac{1}{16}$; dito Onb. $18\frac{15}{16}$, $19\frac{1}{16}$; Ecuad. $2\frac{13}{16}$.

Over het geheel waren handel en variatie van geen meldenswaardig belang, alleenlijk was de stemming met uitzondering in Spaansche fondsen, iets beter.

FRANKFORT, Woensdag 27 December. Metalliek 5 pct. $63\frac{3}{4}$; Spanje binnenl. 3 pct. $32\frac{1}{4}$; dito 1 pct. $17\frac{15}{16}$; Wiss. op Weenen $92\frac{1}{2}$.

LONDEN, Woensdag 27 December. Consols op t. $91\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $91\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; N. Mexic. 3 pct. $20\frac{7}{8}$, $21\frac{1}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. $69\frac{1}{2}$; Gren. Uitg. $5\frac{3}{8}$; Ecuador $3\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. $83\frac{1}{2}$; Spanje 3 pct. buit. $38\frac{3}{4}$; dito 1 pct. $18\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; dito Certific. $5\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito Passive $4\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 88; dito 5 pct. 97; Holl. 4 pct. $91\frac{1}{4}$; dito $2\frac{1}{2}$ pct. $61\frac{1}{4}$; Turksche leening 74.

PARIJS, Woensdag 27 December. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 93; dito 3 pct. 66.65; Sp. binn. 3 pct. $33\frac{3}{4}$; dito 1 pct. $18\frac{3}{8}$; Belg. $4\frac{1}{2}$ pct. $91\frac{3}{8}$; O. Metall. $84\frac{1}{2}$.

WEENEN, Woensdag 27 December. N. Metall. $88\frac{1}{2}$; N. Leen. $98\frac{3}{8}$; Nat. Leen. $86\frac{1}{8}$; Bankactien 1243; Lombarden 96; Zilver 28; Wissel op Londen 12.25; dito op Parijs $148\frac{3}{4}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.